

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. RvVb/A/1516/0907 van 5 april 2016
in de zaak 1314/0249/A/2/0222

In zake: de vzw **MILIEUFRONT OMER WATTEZ**, met zetel te 9700 Oudenaarde,
Kattestraat 23

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Veerle TOLLENAERE
kantoor houdende te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomende
partij:* de nv **WATERWEGEN EN ZEEKANAAL**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Steven VAN GEETERUYEN
kantoor houdende te 3700 Tongeren, Achttiende Oogstwal 37 bus 1
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 13 december 2013 de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Oost-Vlaanderen van 22 oktober 2013 waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het ophogen van een bestaande dijk met 15 cm door middel van zandzakjes voor een periode van 5 jaar.

De verzoekende partij vordert ook de vernietiging van het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 7 augustus 2013, alsook van het gunstig advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 9 september 2013.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te 9500 Geraardsbergen (Overboelare) Majoor Van Lierdelaan ZN en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie B.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partij heeft een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 12 mei 2015, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld en de zaak in beraad werd genomen.

Met een beschikking van 15 februari 2016 heeft de voorzitter van de Raad voor Vergunningsbetwistingen het beroep vervolgens toegewezen aan de tweede kamer.

Met een tussenarrest van 16 februari 2016 met nummer RvVb/1516/0634 heeft de voorzitter van de tweede kamer de heropening van de debatten bevolen en de partijen opnieuw opgeroepen voor de openbare zitting van 8 maart 2016.

De heer L.D.B. die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Klaas DE PAUW die loco advocaat Veerle TOLLENAERE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Laura KEMPENEERS die loco advocaat Steven VAN GEETERUYEN verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2012 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO en van het Procedurebesluit hebben betrekking op deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

De nv WATERWEGEN EN ZEEKANAAL verzoekt met een aangetekende brief van 25 februari 2014 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de eerste kamer heeft met een beschikking van 8 april 2014 de tussenkomende partij, die de aanvrager is van de vergunning toegelaten om in de debatten tussen te komen.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.
Het verzoek tot tussenkomst is ontvankelijk.

IV. FEITEN

Op 5 juni 2013 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het plaatsen van een overstromingsbeveiliging op een bestaande dijk met zandzakjes – geen vaste constructie en kunnen ten allen tijde verwijderd worden – tot een maximum 18,60mTAW. Deze dijk is gelegen*

langs de rechteroever van de Dender op grondgebied Overboelare tussen de Majoor van Lierdebrug en de spoorwegbrug over een lengte van +/-400m.”.

De aanvraag betreft het plaatsen van zandzakjes met een hoogte van 15 cm op een bestaande dijk langs de Dender over een afstand van 400 m.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgestelde gewestplan ‘Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem’, gelegen in parkgebied en gebied voor ambachtelijke bedrijven en KMO's. De percelen zijn volgens het gewestplan ‘Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem’ tevens gelegen in de nabijheid van een zone voor bestaande waterwegen.

De aanvraag is eveneens gelegen in Habitatrichtlijngebied en in VEN-gebied.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 29 juli 2013 tot en met 27 augustus 2013, worden geen bezwaarschriften ingediend.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 7 augustus 2013 het volgende voorwaardelijk gunstig advies uit:

“ ...

Bespreking passende beoordeling, Verscherpte natuurtoets of soortentoets

Op basis van de gegevens in het dossier concludeert het agentschap voor Natuur en Bos dat de vergunningsplichtige activiteit geen betekenisvolle aantasting veroorzaakt aan de natuurlijke kenmerken van de speciale beschermingszone of VEN-gebied. Er dient dus geen passende beoordeling/verscherpte natuurtoets te worden opgemaakt.

Bespreking stedenbouwkundige vergunning

Dit gebied is opgenomen in het natuurrichtplan ‘De Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos’ en visie is er ‘nat bos’ (1.2). In het streefbeeld staat vermeld dat ‘de verbinding tussen de komgrond en de Dender wordt voorzien door bijkomende doorsteken door de dijk te maken, op voorwaarde dat de beveiliging tegen overstroming voor de woningen kan gegarandeerd worden. Rivier en vallei staan dan in rechtstreekse verbinding. De waterpeilbeheersing in de komgrond is afgestemd op de natuurdoelen.’ Ondanks de afspraken die ivm dit natuurrichtplan met ‘Waterwegen en Zeekanaal’ werden gemaakt, werden de bestaande stuwen nooit opengesteld en is er dus nooit een directe verbinding geweest tussen de Dender en het achterliggend habitatrichtlijngebied.

Voor zover gekend op onze dienst, ontstaat de wateroverlast aan de (nieuw gebouwde) woningen niet zozeer door een overstroming van de Dender stroomafwaarts de brug van de Majoor Van Lierdelaan, maar eerder stroomopwaarts ter hoogte van de gewestgrens en zo via de Gavergracht. Het is dan ook niet zeker dat het ophogen van de dijk met 15 cm door middel van zandzakjes de overstromingsproblematiek van de woningen zal oplossen. Bovendien is de levensduur van zandzakjes heel beperkt, zodat het eerder wordt gezien als een tijdelijke maatregel.

Het aanbrengen van zandzakjes zal geen negatief effect hebben op de fauna en flora van het achterliggend habitatrichtlijngebied voor zover de zakjes met zorg worden aangebracht:

- *Er mag geen materiaal of zand in het bos worden gestapeld, om bodemverdichting te voorkomen. Hierdoor kan de water- en luchthuishouding van de bodem veranderen wat een negatief effect kan hebben op de conditie van de bomen.*
- *De zandzakjes worden gedurende een droog seizoen aangebracht zodat de machines geen sporen vormen.*
- *De zakjes worden bij voorkeur van op de Dender aangebracht.*

CONCLUSIE

*Op basis van de bovenstaande uiteenzetting verleent het Agentschap voor Natuur en Bos een **gunstig advies mits naleving van de voorwaarden** zoals hierboven omschreven.*

...

Het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen verleent op 9 september 2013 het volgende gunstig advies:

“ ...

Openbaar onderzoek

De aanvraag werd openbaar gemaakt van 29/07/2013 tot 27/08/2013 volgens de regels vermeld in het uitvoeringsbesluit betreffende openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen.

Er werden geen bezwaarschriften ingediend.

Het college van burgemeester en schepenen motiveert zijn standpunt in de zitting van 9/09/2013 als volgt:

Beschrijving van de bouwplaats, de omgeving en de aanvraag

De aanvraag strekt tot het plaatsen van een overstromingsbeveiliging op een bestaande dijk om het risico op overstroming van de achterliggende woongebieden terug te dringen. De dijk bevindt zich tussen de Majoor Van Lierdebrug en de spoorwegbrug, over een afstand van ongeveer 400 meter.

Beoordeling van de wettelijke bepalingen en de goede ruimtelijke ordening

De aanvraag betreft beperkte noodzakelijke werken van algemeen belang die het overstromingsrisico voor de omliggende omgeving zullen terugdringen. Er kan gesteld worden dat de aanvraag de algemene bestemming en het architectonische karakter van het betrokken gebied niet in het gedrang zal brengen.

Besluit:

Art. 1: De bouwaanvraag van Waterwegen en Zeekanaal NV wordt gunstig geadviseerd. Het onderzoek inzake hogervermelde bouwaanvraag wordt gesloten. Er wordt vastgesteld dat de openbaarmaking konform de geldende voorschriften werd aangeplakt en er wordt akte genomen dat er tijdens het openbaar onderzoek geen bezwaarschriften zijn ingediend;

...”

De verwerende partij beslist op 22 oktober 2013 een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

**BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG/RUIMTELIJKE
UITVOERINGSPLANNEN**

Ligging volgens de plannen van aanleg + bijhorende voorschriften

De aanvraag is volgens het gewestplan AALST - NINOVE - GERAARDSBERGEN - ZOTTEGEM (KB 30/05/1978) gelegen in een **parkgebied**.

...

De aanvraag is volgens het gewestplan AALST - NINOVE - GERAARDSBERGEN - ZOTTEGEM (KB 30/05/1978) gelegen in een **gebied voor ambachtelijke bedrijven en K.M.O.'s**.

...

De aanvraag is volgens het gewestplan AALST - NINOVE - GERAARDSBERGEN - ZOTTEGEM (KB 30/05/1978) gelegen nabij een **zone voor bestaande waterwegen**.

In deze zone gelden de stedenbouwkundige voorschriften van art. 4.11.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen.

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag staat in het teken van de nabijgelegen zone voor bestaande waterweg.

Het gedeelte van de aanvraag in het gebied voor ambachtelijke bedrijven en K.M.O.'s beter is niet in strijd met dit gebied. Integendeel dient deze aanvraag om onder andere dit gebied tegen overstromingen te beveiligen.

Het gedeelte van de aanvraag in parkgebied strijdt met de geldende voorschriften voor dit gebied want de aanvraag dient voornamelijk voor overstromingsbeveiliging van de achterliggende woongebieden en staat dus niet in het teken van het park. Gezien de beperkte ruimtelijke impact ervan op de omgeving kan gebruik gemaakt worden van de onderstaande afwijkmogelijkheden.

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening Art. 4.4.7. §2. In een vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuur of voorzieningen tot gevolg hebben.

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen

Deze paragraaf verleent nimmer vrijstelling van de toepassing van de bepalingen inzake de milieueffectrapportage over projecten, opgenomen in hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester

HOOFDSTUK III. De handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben of als dergelijke handelingen beschouwd kunnen worden.

Art. 3. §1. Als handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact

hebben, als vermeld in artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, worden de handelingen beschouwd die betrekking hebben op:

...

2° de aanhorigheden en kunstwerken bij lijninfrastructuren,

...

ANDERE ZONERINGSGEGEVENS

- De aanvraag ligt in Habitatrichtlijngebied;
- De aanvraag ligt in VEN-gebied.

EXTERNE ADVIEZEN

Op 10/07/2013 heb ik advies gevraagd aan Agentschap voor Natuur en Bos Buitendienst Oost- Vlaanderen.

Dit advies werd uitgebracht en ontvangen op 07/08/2013.

Het advies is gunstig onder voorbehoud (zie bijlage).

Op 10/07/2013 werd advies gevraagd aan het college van Burgemeester en Schepenen van de stad Geraardsbergen.

Dit advies werd uitgebracht op 09/09/2013 en ontvangen op 13/09/2013.

Het advies is gunstig.

...

HISTORIEK

Er werden recent geen relevante (stedenbouwkundige) vergunning(en) verleend op dezelfde projectsite.

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG

De omgeving en de bouwplaats.

De bouwplaats is gelegen juist ten zuiden van de woonkern van Geraardsbergen. Meer bepaald langs de Dender tussen de Majoor Van Lierdebrug en de spoorwegbrug.

De aanvraag.

De aanvraag betreft het plaatsen zandzakjes (h=15cm) op een bestaande dijk langs de Dender over een afstand van 400m.

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

De aanvraag is gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied. Het is tevens een van nature overstroombaar gebied en risicogebied voor overstromingen volgens de Federale verzekeringskaart. De aanvraag zorgt er voor dat het risico op overstroming van de achterliggende woongebieden teruggedrongen wordt.

MILIEUTOETS

Project-MER-screeningsnota

De aanvraag valt niet onder de projecten van bijlage I van het MER-besluit waarvoor een project-MER moet worden opgesteld of van bijlage II waarvoor een gemotiveerde ontheffing kan aangevraagd worden. De aanvraag valt evenmin onder bijlage III van het besluit van de Vlaamse Regering inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-

screening (01/03/2013).

Besluit

De milieugevolgen van de aanvraag kunnen voldoende ingeschat worden. Deze effecten zijn beperkt, lokaal en in grote mate te beheersen of omkeerbaar. Een verdere MER-screening of project-MER is niet nodig.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Deze beoordeling — als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex:

*De aanvraag zorgt niet voor een betekenisvolle aantasting aan de natuurlijke kenmerken van de omgeving. Dit wordt ook gesteld in het advies van Agentschap voor Natuur en Bos. De aanvraag heeft ook een beperkte ruimtelijke impact op de omgeving.
Zodoende kan gebruik gemaakt worden van de hierboven beschreven afwijkingsmogelijkheden.*

Het ophogen van een dijk met zandzakjes is een constructie die bestaat uit minder duurzame en esthetische materialen, die enkel tijdelijk kan toegestaan worden.

*Het verhogen van de dijk is in strijd met het natuurrichtplan 'De Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos' (zie bijlage). Dit plan werd trouwens ondertekend door de aanvrager.
De visie over deze zone en het achterliggende parkgebied is er 'nat bos' (zone 1.2). In het streefbeeld staat vermeld dat de verbinding tussen de komgrond en de Dender wordt voorzien door bijkomende doorsteken door de dijk te maken, op voorwaarde dat de beveiliging tegen overstroming voor de woningen kan gegarandeerd worden. Rivier en vallei staan dan in rechtstreekse verbinding. De waterpeilbeheersing in de komgrond is afgestemd op de natuurdoelen.'*

Niettegenstaande dit natuurrichtplan en in afwachting van een definitieve oplossing kan deze aanvraag verantwoord worden als een dwingende redenen van groot maatschappelijk belang, zoals aangegeven in artikel 1, 6° van het uitvoeringsbesluit Watertoets dd. 20/07/2006.

De aangevraagde zandzakjes zijn slechts een tijdelijke oplossing, gelet op het tijdelijk karakter en op de strijdigheid met het natuurrichtplan waardoor deze aanvraag slechts aanvaard kan worden in afwachting van een volwaardige, permanente oplossing en dit voor een maximale termijn van 5 jaar.

ALGEMENE CONCLUSIE

Uit bovenstaande motivering blijkt dat de aanvraag in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.

BIJGEVOLG WORDT OP 22 oktober 2013 HET VOLGENDE BESLIST:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is

1° het college van burgemeester en schepenen en de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar per beveiligde zending op de hoogte te brengen van het begin van de werkzaamheden of handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste acht dagen voor de aanvatting van die werkzaamheden of handelingen;

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- **deze tijdelijke vergunning wordt afgeleverd voor een termijn van 5 jaar die ingaat vanaf de vergunningsdatum;**
- **de voorwaarden, opgelegd door het Agentschap Natuur en Bos, dienen strikt nageleefd:**
  - *Er mag geen materiaal of zand in het bos worden gestapeld, om bodemverdichting te voorkomen. Hierdoor kan de water- en luchthuishouding van de bodem veranderen wat een negatief effect kan hebben op conditie van de bomen.*
  - *De zandzakjes worden gedurende een droog seizoen aangebracht zodat de machines geen sporen vormen.*
  - *De zakjes worden bij voorkeur van op de Dender aangebracht*

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er wordt geen exceptie opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en hoedanigheid van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij verwijst naar artikel 1, §4 van haar statuten waarin haar geografisch werkgebied wordt omschreven, waaronder Geraardsbergen. Zij verwijst verder naar haar doelstellingen die omschreven staan in artikel 2 van haar statuten, waarbij zij benadrukt dat zij geen algemeen belang nastreeft. De verzoekende partij voert aan dat zij het collectief belang van al haar leden, hetgeen haar maatschappelijk doel is, nastreeft. Het collectief van haar leden geniet immers met volle teugen van de Vlaamse Ardennen in al zijn facetten en de bestreden beslissing tast de beleevingswaarde van het landschap en de biologische waarde van de naastliggende gebieden aan. Deze waarden kunnen niet worden toegekend aan een individu. Zij stelt tevens dat zij zich al meer dan 30 jaar op permanente wijze inzet voor de belangen waarvoor ze opkomt. De verzoekende partij is dan ook een procesbekwame vereniging in de zin van artikel 4.8.11, §1, 4° VCRO.

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partij. Volgens de verwerende partij is de verzoekende partij geen belanghebbende in de zin van artikel 4.8.11, §1, 4° VCRO. De verwerende partij stelt dat de doelstellingen van de verzoekende partij dermate algemeen en uitgebreid zijn dat niet voldaan is aan de vereisten voor een vzw om in rechte op te treden. Zij

streeft, gelet op de algemene doelstelling en het uitgebreide geografische werkingsgebied, een *actio popularis* na. De bestreden beslissing heeft betrekking op specifieke werken en handelingen die beperkt blijven tot een welbepaalde plaats, het betreft geen algemene maatregel die betrekking heeft op het uitgebreide werkingsgebied van de verzoekende partij. Daarenboven wordt slechts een tijdelijke stedenbouwkundige vergunning afgeleverd, hetgeen de specifieke strekking van de vergunning benadrukt.

In zoverre de verzoekende partij stelt dat *“het collectief van mensen van de Vlaamse Ardennen in al zijn facetten zou genieten van de natuur zou observeren”* overweegt de verwerende partij dat de verzoekende partij opkomt voor het algemeen belang. Een *actio popularis* is in het Belgisch recht echter niet toegelaten.

3.

In haar wederantwoordnota verwijst de verzoekende partij nog naar een arrest van de Raad van State van 28 mei 2009 (nr. 193.593) waarin het belang van de verzoekende partij aanvaard werd, onder meer verwijzend naar het Verdrag van Aarhus.

Beoordeling door de Raad

1.

Uit artikel 4.8.11, § 1, eerste lid, 4° VCRO volgt dat een procesbekwame vereniging bij de Raad op ontvankelijke wijze een beroep kan instellen, indien zij optreedt namens een groep wiens collectief belang door de bestreden beslissing is bedreigd of geschaad en voor zover zij beschikt over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig de statuten.

Het doel van de verzoekende partij wordt onder meer als volgt omschreven in artikel 2 van de statuten die zij voorlegt:

“...

§1. De vereniging heeft tot doel het behoud, de bescherming en verbetering van het menselijk en natuurlijk leefmilieu kaderend in een duurzame ontwikkeling van de samenleving, waarbij voldaan wordt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarbij de behoeften van de volgende generaties in het gedrang komen.

§2. Deze doelstelling omvat:

- Het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de biodiversiteit, natuur en natuurwaarden;

- Het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van open ruimte, landschappen, monumenten, cultureel erfgoed, stedenschoon en dorpsgezichten;

...

- Het bereiken van een algemene basismilieukwaliteit voor de milieucompartimenten water, bodem en lucht en het bereiken van een bijzondere milieukwaliteit in specifieke omstandigheden of gebieden;

...

- Het bereiken van een beleid dat berust op o.a. het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt;

...

- Het optreden in rechte voor de administratieve en gerechtelijke overheden, teneinde de toepassing van de doelstellingen sub par. 1 op het terrein binnen het werkgebied van de vereniging te verwezenlijken, onverminderd haar recht tot verhaal tegen administratieve besluiten van zelfs reglementaire aard. Bij deze actie kan zij alle nuttige of noodzakelijke

vorderingen stellen, zoals staking en voorkoming van milieuschaden herstel in natura, schadevergoeding, bewarende maatregelen, enz.

...

Uit artikel 1, § 5 van de statuten blijkt vervolgens dat de verzoekende partij is opgericht voor onbepaalde duur en uit artikel 1, §4 dat haar werking zich voornamelijk richt op de gemeenten Anzegem, Avelgem, Brakel, Deinze, De Pinte, Gavere, Geraardsbergen, Horebeke, Kluisbergen, Kruishoutem, Lierde, Maarkedal, Nazareth, Oudenaarde, Ronse, Waregem, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem, Zulte en Zwalm.

2.

Uit de statuten van de verzoekende partij blijkt dat zij een collectief belang nastreeft dat tezelfdertijd voldoende gespecialiseerd is. In haar verzoekschrift maakt zij voldoende duidelijk dat de zaken die zij aanklaagt past binnen haar statutair doel en haar werkingsgebied. Zij geeft ook concreet aan waarover het gaat, welke hinder zij vreest en welke natuurwaarden zij bedreigd acht. Zo zet de verzoekende partij uiteen dat zij met het beroep tegen de bestreden beslissing een achteruitgang wil beletten van de belevingswaarde van het landschap en de biologische waarde van de naastliggende gebieden met hoge natuurwaarden. Het plaatsen van de zandzakjes heeft immers een mogelijke invloed op de overstromingsdynamiek in het VEN- en Habitatrichtlijngebied. Het feit dat de bestreden beslissing slechts een vergunning verleend voor een termijn van vijf jaar doet hieraan volgens haar geen afbreuk.

Niet ten onrechte verwijst de verzoekende partij naar de rechtspraak van de Raad van State en van de Raad voor Vergunningsbetwistingen waar haar collectief belang werd aanvaard, ook onder meer op grond van het Verdrag van Aarhus.

3.

Rekening houdende met de statuten, de diverse wijzigingen ervan en de uiteenzetting van de verzoekende partij dat ze zich al meer dan 30 jaar op een permanente wijze inzet ter vrijwaring van de kwaliteit van de natuur en het landschap voor haar 700 leden, blijkt tevens dat ze over een duurzame en effectieve werking beschikt.

De verzoekende partij legt een afschrift voor van haar actueel geldende statuten en van de akte van aanstelling van haar organen, alsmede het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft om in rechte te treden.

4.

De verzoekende partij beschikt over het vereiste belang en de vereiste hoedanigheid om een beroep in te stellen bij de Raad. De exceptie van de verwerende partij wordt verworpen.

C. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep

Standpunt van de partijen

1.

De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het voorwerp van de voorliggende vordering in zoverre de verzoekende partij ook de vernietiging vordert van het advies van Agentschap voor Natuur en Bos van 7 augustus 2013 en van het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 9 september 2013.

Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos en het advies van het college van burgemeester en schepenen zijn volgens de verwerende partij immers geen vergunningsbeslissingen in de zin van artikel 4.8.2, 1° VCRO waarvoor de Raad bevoegd is om

zich uit te spreken. Het zijn ook geen bindende adviezen en de vergunningverlenende overheid behoudt aldus zijn beoordelingsvrijheid.

2.

Ook de tussenkomenende partij benadrukt dat het gaat om twee niet bindende adviezen die geen rechtsgevolgen doen ontstaan en dus niet aanvechtbaar zijn voor de Raad.

3.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij dat zowel het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos, als het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen een noodzakelijke voorwaarde vormen om tot de verlening van de bestreden vergunning over te gaan. Zij verwijst naar het arrest van de Raad van 18 februari 2014 (A/2014/0134) waarin een negatief advies van het Agentschap voor Natuur en Bos als bindend werd beschouwd en aanzien werd als een rechtstreeks aanvechtbare bestuurlijke rechtshandeling.

De verzoekende partij merkt tevens nog op dat volgens haar een advies van het Agentschap voor Natuur en Bos nooit als bindend beschouwd kan worden.

Beoordeling door de Raad

1.

Naast de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 22 oktober 2013 vordert de verzoekende partij eveneens de vernietiging van 1) het advies van het agentschap voor Natuur en Bos van 7 augustus 2013 en 2) het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 9 september 2013.

Het wordt niet betwist dat het aangevraagde gelegen is in Habitatrichtlijngebied en in Ven-gebied.

2.

Artikel 4.7.26, §4, 2° VCRO, dat de nadere regels bepaalt van de bijzondere procedure, luidt als volgt:

“het vergunningverlenende bestuursorgaan of zijn gemachtigde wint het voorafgaand advies in van de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties en van het college van burgemeester en schepenen, rekening houdend met volgende regelingen:

a) indien de vergunningsaanvraag niet onderworpen is aan een openbaar onderzoek, worden alle adviezen uitgebracht binnen een termijn van dertig dagen, ingaand de dag na deze van de ontvangst van de adviesvraag, met dien verstande dat aan de adviesvereiste voorbij kan worden gegaan indien de adviezen niet tijdig worden uitgebracht,
b) indien de vergunningsaanvraag onderworpen is aan een openbaar onderzoek:

1) valt de adviseringstermijn in hoofde van de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties samen met de duur van het openbaar onderzoek, met dien verstande dat aan de adviesvereiste voorbij kan worden gegaan indien de adviezen niet tijdig worden uitgebracht,

2) bezorgt het college van burgemeester en schepenen het proces-verbaal van het openbaar onderzoek, de gebundelde bezwaren en opmerkingen en zijn eigen advies aan het vergunningverlenende bestuursorgaan binnen een ordetermin van dertig dagen, die ingaat de dag na deze waarop het openbaar onderzoek werd afgesloten;

[c] zo de vergunningsaanvraag van het college van burgemeester en schepenen uitgaat, brengt het college geen advies uit;”

Artikel 1, 9° van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot aanwijzing van de instanties die over een vergunningsaanvraag advies verlenen, luidt:

“Art. 1.

De instanties die overeenkomstig artikel 4.7.16, § 1, respectievelijk 4.7.26, § 4, eerste lid, 2°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, om advies worden verzocht, zijn :

...

9° het agentschap voor Natuur en Bos voor de volgende aanvragen :

...

b) aanvragen binnen de perimeter van de vogelrichtlijngebieden, met uitzondering van de woongebieden in de ruime zin;

...

d) aanvragen gelegen binnen de perimeter van de door de Vlaamse Regering voorgestelde habitatgebieden in het kader van de EG-Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna;”

De Raad stelt vast dat de adviezen van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen en van het Agentschap voor Natuur en Bos verplicht in te winnen zijn, hetgeen niet wordt betwist.

2.

Artikel 4.3.3 VCRO luidt:

“Indien uit de verplicht in te winnen adviezen blijkt dat het aangevraagde strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, of indien dergelijke strijdigheid manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, wordt de vergunning geweigerd of worden in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen opgenomen met betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder “direct werkende normen” verstaan: supranationale, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die op zichzelf volstaan om toepasbaar te zijn, zonder dat verdere reglementering met het oog op precisering of vervollediging noodzakelijk is.”

Artikel 4.3.4 VCRO bepaalt als volgt:

“Een vergunning kan worden geweigerd indien uit een verplicht in te winnen advies blijkt dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder “doelstellingen of zorgplichten” verstaan: internationaalrechtelijke, Europeesrechtelijke, wetskrachtige, reglementaire of beschikkende bepalingen die de overheid bij de uitvoering of de interpretatie van de regelgeving of het voeren van een beleid verplichten tot de inachtneming van een bepaalde doelstelling of van bepaalde voorzorgen, zonder dat deze op zichzelf beschouwd voldoende juridisch duidelijk zijn om onmiddellijk te kunnen worden uitgevoerd.”

De Raad stelt vast dat uit de artikelen 4.3.3 en 4.3.4 VCRO volgt dat indien een verplicht in te winnen advies negatief is wegens strijdigheid met direct werkende normen of doelstellingen die werkbaar zijn in andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening, de vergunning wordt

geweigerd of dat er voorwaarden aan de vergunning worden verbonden zodat de sectorale regelgeving wordt nageleefd.

Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 7 augustus 2013 is voorwaardelijk gunstig en de voorwaarden uit dit advies worden in de bestreden beslissing opgenomen. Het advies van het college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 9 september 2013 is gunstig.

De Raad stelt dan ook vast dat zowel het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos als het advies van het college van burgemeester en schepenen geen strijdigheid vaststellen met enige direct werkende normen of doelstellingen die gehanteerd worden in andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening. Beide adviezen hebben dan ook geen bindend karakter, hebben ook geen rechtsgevolgen en zijn dan ook geenszins te beschouwen als een rechtstreeks aanvechtbare bestuurshandeling.

3.

In zoverre de verzoekende partij de vernietiging vordert van het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos van 7 augustus 2013 en van het advies van college van burgemeester en schepenen van de stad Geraardsbergen van 9 september 2013 is het beroep onontvankelijk.

De exceptie is gegrond.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roept de verzoekende partij de schending in van de artikelen 5, 6 en 8, §1, §2 en §4 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (DIWB), de schending van artikel 1.2.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid (DABM), de schending van de artikelen 2/1, 3, 4 en 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 DIWB (Watertoetsbesluit), de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet 29 juli 1991 inzake de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en de schending van een aantal beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de formele motiveringsplicht, de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het legaliteitsbeginsel en het beginsel van de behoorlijke afweging.

Volgens de verzoekende partij focust de verwerende partij zich in de watertoets enkel op de woonfunctie en gaat zij voorbij aan de schadelijke effecten voor de natuurfunctie.

Zij stelt dat de verwerende partij de aanvraag motiveert door middel van een stijlformule zonder rekening te houden met de relevante doelstellingen uit artikel 5 DIWB. Volgens de verzoekende partij is er niet voldaan aan de 4de en de 5de doelstelling. De bestreden beslissing staat immers haaks op het behoud van de natuurlijke werking van de watersystemen (doelstelling 4), en houdt geen verbetering of herstel in van aquatische ecosystemen en van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen (doelstelling 5). Door het verhogen van de dijk wordt een niet-natuurlijk element gelegd langs het oppervlaktelichaam waardoor natuurlijke

overstromingen niet meer mogelijk zullen zijn. Volgens de verzoekende partij wordt evenmin rekening gehouden met de mogelijke verdroging van het gebied naast de dijk (doelstelling 6) en wordt er geen afweging gemaakt van de natuurfunctie-overstromingsfunctie-woonfunctie (doelstelling 9). Zij stelt:

“Samengevat kunnen we stellen, dat de verwerende partijen door geen rekening te houden met deze doelstellingen zeer onzorgvuldig handelden. Niet in het minst is dit van toepassing voor het advies van ANB die in weerwil van een passende beoordeling van een wetenschappelijke instelling dat deels handelt over een zelfde project waarin nadruk heeft gelegd op de natuurlijke werking van de rivier en het contact tussen de rivier en de vallei om de aanwezige habitats hier te kunnen behouden, zomaar zonder de minste onderbouwing foutief oordeelt dat de natuurlijke kenmerken van dit bijzondere valleigebied niet aangetast zouden worden, quod non. Ook de vergunningverlenende overheid maakt louter gebruik van een stijlclausule om uit het niets te concluderen dat ze haar besluit getoetst heeft aan de doelstellingen van het DIWB, quod non.”

Verder verwijst de verzoekende partij naar de ‘passende beoordeling’ die gemaakt werd voor de dwarsdijk in de omgeving. Uit deze passende beoordeling leidt de verzoekende partij af dat voor het gebied natuurlijke overstromingen noodzakelijk zijn. Zij maakt tevens de vergelijking met de voorschriften uit het Inrichtingsbesluit van 28 december 1972 en meer bepaald artikel 13.4.3 waarin gesteld wordt dat de groengebieden bestemd zijn voor het behoud, de bescherming en het herstel van het natuurlijk milieu, waarbij ze het parkgebied, waarin de aanvraag deels gelegen is, beschouwd als een soort groengebied. Ze gaat ervan uit dat het referentieniveau in het parkgebied, door het ophogen van de dijk met zandzakjes, niet meer zal blijven omdat de natuurlijke overstromingsdynamiek zal stoppen.

Daarnaast verwijst de verzoekende partij ook nog naar enkele beginselen uit artikel 6 DIWB waarmee onvoldoende rekening werd gehouden. Zij verwijst naar het standstillbeginsel, het preventiebeginsel, het voorzorgsbeginsel, het herstelbeginsel, het beginsel van hoog beschermingsniveau en het beginsel dat het watersysteem een van de ordenende principes is in de ruimtelijke ordening.

Verder stelt zij dat de verwerende partij overeenkomstig artikel 8, §2, eerste lid DIWB rekening dient te houden met de waterbeheerplannen. Zij overweegt als volgt:

“In de betwiste stedenbouwkundige vergunning staat louter “(..) De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem (..) en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan (..) ” Er zijn geen concrete aanwijzingen in het overwegend gedeelte van de vergunning die deze bewering kunnen hard maken, daarenboven dient de aanvraag niet enkel aan de bindende bepalingen van zo’n plan getoetst te worden.”

De verzoekende partij stelt dat het deelbekkenbeheerplan ‘Gaverse Meersen’ en het bekkenbeheerplan ‘Dender’ van toepassing zijn en dat de bestreden beslissing aan deze plannen voorbij gaat zonder enige compenserende maatregel. Een gebied van 26ha zal niet meer kunnen overstroomd, hetgeen ingaat tegen de krachtlijnen van de deelbekkenbeheersplannen die onder meer voorzien in meer waterbergend vermogen, vertraagde afvoer van water en vrijwaring van het natuurlijk watersysteem.

Verder voert zij de schending aan van de artikelen 2/1, 3, 4, 5 van het Watertoetsbesluit. De verzoekende partij haalt deze bepalingen aan en stelt *“aangezien verweerster al niet stil staat bij de schadelijk effecten, staat ze al evenmin stil bij de maatregelen die nodig zouden zijn om naar een herstel te gaan van het watersysteem. Omdat de verwerende partij in het eerste betwiste*

besluit niet overgegaan is tot herstel en/of compensatie van de schade diende de vergunning ook nu geweigerd te worden.” Verder overweegt zij dat de bestreden beslissing geen waterparagraaf bevat en werd er ten onrechte geen advies gevraagd aan een bevoegde adviesinstantie.

Tot slot verwijst de verzoekende partij naar artikel 1.2.1, §3 DABM dat bepaalt dat de doelstellingen en beginselen van het milieubeleid bij het uitvoeren van het beleid in andere gebieden worden geïntegreerd, hetgeen in de bestreden beslissing niet is gebeurd. Er wordt immers niet op een duurzame wijze omgesprongen met het leefmilieu van de mensen en de natuur, en er wordt geen bescherming geboden aan de biologisch waardevolle gebieden.

2.

De verwerende partij betwist vooreerst het belang van de verzoekende partij bij het middel. Zij stelt dat het louter opkomen voor het leefmilieu van mensen de verzoekende partij geen rechtsreeks en persoonlijk belang verschaft.

De verwerende partij citeert voorts de artikelen 5, 6 en 8 van het DIWB, de artikelen 1, 6°, 3, 4 en 5 van het Watertoetsbesluit, alsook het artikel 1.2.1 DABM. Volgens de verwerende partij laat de verzoekende partij na om aan te geven op welke wijze artikel 8, §4 DIWB en artikel 5 van het Watertoetsbesluit geschonden zijn. Nochtans is dit overeenkomstig artikel 11, tweede lid, 7° Procedurebesluit vereist. Het middel is dan ook onontvankelijk wat betreft die aangevoerde schendingen. De verzoekende partij laat tevens na om uiteen te zetten op welke wijze het legaliteitsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur geschonden zou zijn, zodat ook deze ingeroepen schending onontvankelijk is.

Vervolgens stelt de verwerende partij dat de bestreden beslissing wel degelijk een watertoets bevat, zodat er geen sprake kan zijn van een schending van de formele motiveringsplicht. Uit de artikelen 5 en 6 DIWB volgt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan een ruime appreciatie heeft omtrent de daarin opgenomen doelstellingen en beginselen. In de waterparagraaf moet uitspraak gedaan worden over de inachtneming van de relevante doelstellingen en beginselen uit artikel 5 DIWB. Het komt niet aan de verzoekende partij toe om te oordelen welke beginselen relevant zijn. De verwerende partij wijst er op dat zij duidelijk oordeelt dat de aanvraag dient om het risico op overstromingen voor de achterliggende woongebieden tegen te gaan en dat zij in het onderdeel inzake de goede ruimtelijke ordening duidelijk aangeeft dat de aanvraag om dwingende redenen van groot maatschappelijk belang verantwoord is. Daarenboven is de aanvraag slechts een tijdelijke maatregel. Het middel is volgens de verwerende partij dan ook ongegrond.

De verzoekende partij toont volgens de verwerende partij ook niet met concrete gegevens aan dat het achterliggende gebied niet meer zal kunnen overstroomd en de aanvraag betreft daarenboven een tijdelijke maatregel die gemakkelijk omkeerbaar is. In zoverre de verzoekende partij telkenmale verwijst naar een passende beoordeling uit 2004 met betrekking tot een dwarsdijk merkt de verwerende partij op dat deze dwarsdijk reeds werd aangelegd en geen onderdeel uitmaakt van de aanvraag. De verwerende partij verwijst naar het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos en naar haar beoordeling in de bestreden beslissing waarin wordt gesteld dat mits het opleggen van de nodige voorwaarden, de aanvraag geen betekenisvolle aantasting van de fauna en flora veroorzaakt.

Zij overweegt verder dat zij wel degelijk een afweging van alle relevante belangen heeft gemaakt. Dit blijkt uit de omstandigheid dat zij omwille van dwingende redenen van groot maatschappelijk belang de zandzakjes voor een periode van 5 jaar heeft vergund waarbij zij onder meer heeft geoordeeld dat de ruimtelijke impact beperkt was.

De verzoekende partij laat volgens de verwerende partij na om aan te tonen wat de concrete impact is van de aan te leggen zandzakjes op de vogelgemeenschap en op de mogelijke

“fysische processen”. De verzoekende partij verwijst ook hier volgens de verwerende partij foutief naar de passende beoordeling uit 2004 voor de dwarsdijk gelegen aan de Veldekensdreef die echter niet het voorwerp van de aanvraag is. Ook de kritiek op de dijk langsheen de Dender zelf is niet dienstig nu deze dijk zelf ook geen voorwerp van de aanvraag uitmaakt, doch enkel de tijdelijke aanleg van zandzakjes op de dijk wordt vergund.

De verwerende partij overweegt dan ook dat de er geenszins kan worden aangenomen dat de toestand van de watersystemen zou verslechteren, noch dat er enige schending van het standstillbeginsel of andere beginselen uit artikel 6 DIWB voorligt.

In zoverre de verzoekende partij de schending inroept van het bekkenbeheerplan merkt de verwerende partij op dat hiermee geen schending van enige regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur worden aangevoerd. Een bekkenbeheersplan is immers een beleidsplan waarvan de schending niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden.

Volledigheidshalve stelt de verwerende partij dat het DIWB enkel bepaalt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan rekening dient te houden met de waterbeheerplannen. Het vergunningverlenend bestuursorgaan is niet verplicht een vergunning te weigeren wegens strijdigheid met die plannen. De verwerende partij overweegt:

“Bij de watertoets stelde de verwerende partij dat de aanvraag werd getoetst aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

De vergunningverlenende overheid dient niet alle krachtlijnen of bepalingen uit een actieplan punt na punt te toetsen, zoals de verzoekende partij lijkt aan te geven.

De aanvraag wordt verleend omwille van het feit dat deze kan worden verantwoord als een dwingende reden van groot maatschappelijk belang, zoals aangegeven in artikel 1,6° van het Watertoetsbesluit. Ook worden de nodige voorwaarden opgelegd om de negatieve effecten op het achterliggende habitatrichtlijngebied te vermijden.

Bovendien beperkt de verzoekende partij zich, zoals hierboven werd uiteengezet, tot loutere beweringen waar ze stelt dat het watersysteem erop achteruit zou gaan.

De verzoekende partij is vervolgens ten onrechte van mening dat er een compensatie of een herstel diende te gebeuren.”

Voor zover de verzoekende partij stelt dat de verwerende partij niet heeft stilgestaan bij de schadelijke effecten op de waterhuishouding, verwijst deze laatste naar de bestreden beslissing en het advies van het Agentschap Natuur en Bos waarin wordt gesteld dat de aanvraag niet zorgt voor een betekenisvolle aantasting aan de natuurlijke kenmerken van de omgeving. De verwerende partij stelt dat zij de aanvraag op een zorgvuldige wijze heeft onderzocht en wijst op de voorwaarden die zij aan de beslissing heeft verbonden. Er is dan ook geen sprake van een schending van de artikelen 2/1 en 3 van het Watertoetsbesluit.

De verwerende partij stelt verder dat de bestreden beslissing op pagina 3 een waterparagraaf bevat, zodat er ook geen schending voorligt van artikel 4 van het Watertoetsbesluit.

In zoverre de verzoekende partij stelt dat artikel 5 van het Watertoetsbesluit geschonden is omdat de verwerende partij geen adviesverlenende instantie om een advies heeft verzocht, overweegt de verwerende partij dat de verzoekende partij niet aangeeft welk advies diende te worden ingewonnen. Zij meent dat dit middelonderdeel onontvankelijk, minstens ongegrond is.

Ten slotte stelt de verwerende partij dat een loutere schending van artikel 1.2.1 DABM niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden. Artikel 1.2.1 DABM bevat immers een

verduidelijking van de doelstelling van het milieubeleid maar is geen alleenstaande rechtsgrond. Daarenboven toont de verzoekende partij niet aan dat de verwerende partij niet op een duurzame wijze is omgesprongen met leefmilieu van de mensen en de natuur. Volledigheidshalve wijst de verwerende partij er op dat zij wel degelijk rekening heeft gehouden met het aspect milieu.

3.

De tussenkomen partij stelt dat de redenering van de verzoekende partij eenzijdig en onjuist is, en dat zij de verschillende doelstellingen die in haar nadeel pleiten "vergeet" te vermelden.

Zij wijst op de ernst van de overstromingsdreiging en de noodzaak om maatregelen te treffen in afwachting van een structurele oplossing. De tussenkomen partij verwijst naar haar beschrijvende nota waarin de volgende redenen worden aangehaald om de vergunning aan te vragen:

- **"Dwingende redenen van groot maatschappelijk belang"** zoals gedefinieerd in artikel 1, 6 van het uitvoeringsbesluit watertoets van 20 juli 2006: 'redenen die aantonen dat projecten of planingrepen aantoonbaar onontbeerlijk zijn in het kader van onder meer één of meer van de hierna vermelde maatregelen, beleidsopties of activiteiten:
  - a) Maatregelen of beleidsopties die gericht zijn op bescherming van voor het leven van de burger fundamentele waarden zoals gezondheid, veiligheid en milieu;
  - b) Fundamentele beleidsmaatregelen voor de staat en de samenleving;
  - c) De uitvoering van economische of maatschappelijke activiteiten waardoor specifieke openbare dienstverplichtingen worden nagekomen'. Op de bestaande dijk dienen er zandzakjes te worden geplaatst in functie van het beschermen van de voor het leven van de omwonende burgers fundamentele waarden veiligheid en gezondheid.
- Het **beschermen van de bevolking** tegen overstromingen. Het verzekeren van de veiligheid van de bevolking door haar te beschermen tegen overstromingen is een prioritaire en strategische doelstelling in de beleidsnota openbare werken 2009-2014 en is strategische doelstelling in het ondernemersplan van W&Z.
- De taak van de waterbeheer opgelegd door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) voor het **beschermen van woongebieden** of woonuitbreidingsgebieden tegen overstromingen. Dit vloeit voort uit één van de doelstellingen van het Decreet Integraal Waterbeleid (DIWB), met name "het beheer van hemelwater en oppervlaktewater zo organiseren dat de risico's op overstromingen die de veiligheid aantasten van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, worden teruggedrongen". Binnen de CIW werkgroep overstromingsrichtlijn werd bovendien bepaald dat de waterbeheerder alle gebieden die behoren tot woongebied of woonuitbreidingsgebied, dient te beschermen tegen overstromingen.
- Het **beperken van de schadelijke effecten** van het watersysteem op de vergunde constructies in de nabijheid van de Dender. Een schadelijk effect wordt in het DIWB d.d. 18/07/2003 als volgt gedefinieerd: "ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden (...). "Op de bestaande dijk dienen er zandzakjes te worden geplaatst om de schadelijke effecten van het watersysteem op de omliggende vergunde bewoning te beperken.

- *De uitvoering van het **CIW actieplan overstromingen**. Op de vergadering van de Vlaamse Regering d.d. 14/01/2011 werd melding gemaakt van de opdracht aan de CIW om samen met de betrokken partners de aanbevelingen uit het CIW-rapport 'Overstromingen 13-16 november 2010, evaluatie op hoofdlijnen' van december 2010 te vertalen in een actieplan Overstromingen met concrete maatregelen op korte en (middel)lange termijn dat dient te resulteren in een verhoging van het veiligheidsniveau in Vlaanderen."*

De tussenkomende partij voert aan dat de verwerende partij ingevolge artikel 6 DIWB ook rekening dient te houden met het preventiebeginsel, het voorzorgsbeginsel en het solidariteitsbeginsel. De verwerende partij diende volgens de tussenkomende partij de impact van de werken af te wegen tegen het quasi permanente overstromingsgevaar voor de omwonenden. De verwerende partij heeft die afweging gemaakt en concludeert dat de aanvraag het overstromingsrisico voor de achterliggende woongebieden terugdringt. De omstandigheid dat de verzoekende partij een andere afweging maakt waarbij de gevaren voor omwonenden van onderschikt belang zijn, is een opportuniteitsbeoordeling en kan niet aan de verwerende partij worden verweten.

Daarenboven was de verwerende partij niet verplicht om enig advies te vragen, artikel 8, §3 DIWB bepaalt immers:

*"§ 3. De overheid die moet beslissen over een vergunningsaanvraag of de overheid die in de door de Vlaamse Regering vastgestelde gevallen de watertoets toepast op de afgifte van een stedenbouwkundig of planologisch attest **kan** advies vragen over het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te voorkomen, te beperken of, indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren aan de door de Vlaamse regering aan te wijzen instantie. Die brengt een gemotiveerd advies uit binnen dertig kalenderdagen na ontvangst van het dossier. Wordt er al op basis van andere regelgeving advies gevraagd in de loop van de vergunningsprocedure, dan beschikt de door de Vlaamse regering aan te wijzen instantie over dezelfde termijn als de andere adviesverleners".*

Volgens de tussenkomende partij heeft de verwerende partij geoordeeld dat de aanvraag beoogt om de schadelijke effecten zoals vastgesteld in artikel 3, 17° DIWB te voorkomen in plaats van deze te veroorzaken. Het eerste middel is dan ook ongegrond.

4.

In haar wederantwoordnota verwijst de verzoekende partij nogmaals naar de passende beoordeling van de dwarsdijk waarvoor de vergunning vernietigd werd en waarin verschillende negatieve effecten werden besproken. Zij houdt voor dat in die passende beoordeling het cumulatief effect van de eerder aangelegde langsdijken plus de dwarsdijken werd bekeken. In die passende beoordeling werd nagegaan wat het effect is op het niet meer overstroomd van het Habitatrichtlijngebied, gelegen in dat deel van de Dendervallei.

Wat de opgelegde voorwaarden uit het advies van het Agentschap natuur en Bos betreft, stelt de verzoekende partij dat dit advies niet stilstaat bij de natuurlijke kenmerken van het Habitatrichtlijngebied. Het advies zou enkel stilstaan bij de bodemverdichting en spoorvorming van de langsdijk terwijl de langsdijk zelf nefast is voor de natuurlijke kenmerken van het Habitatrichtlijngebied. Het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos noch de verwerende partij heeft stil gestaan bij het aspect van het gewijzigd overstromingsregime en wat de gevolgen ervan zijn voor het overleven en in stand houden van de nabijgelegen habitats.

Met betrekking tot de door de verwerende partij ingeroepen bescherming van de achtergelegen woonzones stelt de verzoekende partij dat er op de verwerende partij een verstrengd motiveringsplicht rust in het kader van artikel 4.4.7, §2 VCRO. Minstens had de verwerende partij duidelijk moeten maken over hoeveel woningen het gaat nu er achter de dijk reeds een aantal woningen zijn gesloopt en andere woningen al door de overheid zijn opgekocht. Volgens de verzoekende partij is de precieze omvang van het ‘algemeen belang’ essentieel en moet ook de natuur aangemerkt worden als van algemeen belang aangezien dit bijdraagt tot de levenskwaliteit van iedereen en dus in ieders belang.

Beoordeling door de Raad

1.

1.1

In zoverre de verwerende partij het belang van de verzoekende partij bij het middel betwist omdat zij geen rechtstreeks en persoonlijk nadeel zou lijden, oordeelt de Raad dat de exceptie ongegrond is.

De verzoekende partij maakt voldoende aannemelijk dat zij een rechtstreeks en persoonlijk belang heeft bij het middel. De verzoekende partij wijst op de natuurlijke overstromingen die noodzakelijk zijn in natte valleigebieden. Zij verduidelijkt dat door de natuurlijke overstromingen planten en dieren zich over de vallei kunnen verspreiden. De natuurlijke werking van het watersysteem wordt volgens de verzoekende partij verstoord door de ophoging van de dijk met zandzakjes. De verzoekende partij komt reeds vele jaren op voor het vrijwaren van milieu- en natuurwaarden in de Vlaamse Ardennen. De verzoekende partij toont aan dat zij een rechtstreeks en persoonlijk belang heeft bij het middel.

1.2

Daarnaast stelt de verwerende partij dat de verzoekende partij nalaat om aan te geven op welke wijze artikel 8, §4 DIWB en artikel 5 Watertoetsbesluit, evenals het legaliteitsbeginsel geschonden zouden zijn. Artikel 11, tweede lid, 7° Procedurebesluit verzet zich daar immers tegen.

Wat de schending van artikel 8, §4 DIWB en het legaliteitsbeginsel betreft, stelt de Raad vast dat de verzoekende partij zich niet kan beperken tot het louter inroepen van deze bepaling zonder uiteen te zetten in welke mate dit artikel geschonden zou. In zoverre de verzoekende partij de schending inroept van artikel 8, §4 DIWB en van het legaliteitsbeginsel, is het middel onontvankelijk.

De Raad stelt echter wel vast dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift op concrete wijze overweegt dat de verwerende partij heeft nagelaten om overeenkomstig artikel 5 Watertoetsbesluit enige adviesverlenende instantie om advies te verzoeken. Deze schending is dan ook op een voldoende wijze uiteengezet.

2.

Volgens de ingediende beschrijvende nota omvat het voorwerp van de aanvraag: *“het plaatsen van een overstromingsbeveiliging op een bestaande dijk met zandzakjes (h=15cm) – geen vaste constructie en kunnen te allen tijde verwijderd worden – tot maximum 18,60m TAW”*.

In deze beschrijvende nota wordt uiteengezet dat de bestaande dijk werd gebouwd door toepassing van het decreet op de waterkeringen, dat er voor de bestaande dijk geen MER werd uitgevoerd, en dat het gaat om een tijdelijke ophoging tussen de Majoor Van Lierdebrug en de spoorwegbrug over een lengte van ongeveer 400m.

Het doel van de aanvraag wordt in deze nota eveneens beschreven: *“het risico op overstroming van de achterliggende woongebieden [terugdringen], wat een gunstig effect betekent voor de veiligheid en kadert binnen het integraal waterbeheer. Er wordt steeds getracht een evenwicht te vinden tussen de invloed op de omliggende natuurwaarden, het veiligheidsniveau, de waterbergingsfunctie van de natuurlijke valleien en de rendabiliteit van de ingrepen”.*

Het wordt niet betwist dat het voorwerp van de aanvraag gelegen is in het Denderbekken, dat het projectgebied een effectief overstromingsgevoelig gebied is en tevens een van nature overstroombaar gebied. Niet betwist is het feit dat de aanvraag grotendeels gelegen is in Habitatrichtlijngebied en Vengebied.

Het wordt ook niet betwist dat voor de aanvraag geen MER werd uitgevoerd zodat er in dat kader geen onderzoek gebeurde naar milieueffecten of eventuele te nemen milderende maatregelen.

Volgens de tussenkomende partij, en zoals verwoord in de beschrijvende nota bij de aanvraag, beroept deze zich op grond van artikel 1,6° van het Watertoetsbesluit op *‘dwingende redenen van groot maatschappelijk belang’* om het aangevraagde te kunnen uitvoeren: *“redenen die aantonen dat projecten of planingrepen aantoonbaar onontbeerlijk zijn in het kader van onder meer één of meer van de hierna volgende maatregelen, beleidsopties of activiteiten: a) maatregelen of beleidsopties die gericht zijn op de bescherming van voor het leven van de burger fundamentele waarden zoals gezondheid, veiligheid en milieu.*

In de beschrijvende nota wordt verduidelijkt dat *“op de bestaande dijk dienen er zandzakjes te worden geplaatst in functie van het beschermen van de voor het leven van de omwonende burgers fundamentele waarden veiligheid en gezondheid”.*

3.

Uit artikel 8, §1 en §2 DIWB, zoals het gold ten tijde van de bestreden beslissing, volgt dat de beslissing waarbij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend, een formele motivering moet bevatten waaruit blijkt dat de in artikel 8, §1 DIWB bedoelde watertoets is uitgevoerd. Uit die motivering moet meer bepaald blijken hetzij dat uit de werken waarvoor vergunning wordt verleend, geen schadelijke effecten kunnen ontstaan als bedoeld in artikel 3, §2, 17° van voormeld decreet, hetzij dat zulke effecten wél kunnen ontstaan, maar dat die door het opleggen van gepaste voorwaarden zoveel mogelijk worden beperkt of hersteld. Indien dit niet mogelijk is moet de vergunning worden geweigerd. Bovendien moet de vergunningverlenende overheid bij het nemen van de beslissing de doelstellingen en beginselen van de artikelen 5 en 6 DIWB toetsen.

De bestreden beslissing bevat volgende waterparagraaf:

“...

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

De aanvraag is gelegen in effectief overstromingsgevoelig gebied. Het is tevens een van nature overstroombaar gebied en risicogebied voor overstromingen volgens de Federale verzekeringskaart. De aanvraag zorgt er voor dat het risico op overstroming van de achterliggende woongebieden teruggedrongen wordt.

...”

4.

4.1

Artikel 3, §2, 17° DIWB definieert een schadelijk effect als volgt:

“schadelijk effect: ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte gebouwen en infrastructuur, gelegen buiten afgebakende overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen”.

Uit deze bepaling volgt dat niet enkel de schadelijke effecten voor de gezondheid en veiligheid van de mens moeten worden onderzocht, maar dat ook rekening moet gehouden worden met de mogelijke effecten op de fauna en flora en het landschap.

4.2

De Raad dient vast te stellen dat het woord “schadelijk effect” zelfs niet valt in de waterparagraaf. De verwerende partij gaat er zonder meer vanuit dat het overstromingsrisico van het achterliggende woongebied wordt teruggedrongen, maar gaat voorbij aan de mogelijke schadelijke effecten voor de fauna en flora in het van nature overstroombaar gebied, dat tevens Habitatrichtlijngebied en Vengebied is.

De verwerende partij voert in de waterparagraaf alleszins geen zorgvuldig onderzoek naar alle mogelijke schadelijke effecten van de aanvraag. Het zorgvuldigheidsbeginsel vereist immers dat het vergunningverlenend bestuur bij de feitenharing slechts na een zorgvuldig onderzoek en met kennis van alle relevante gegevens een beslissing mag nemen. Dit klemmt des te meer aangezien de aanvraag gelegen is in een waardevol natuurgebied, hetgeen door de verwerende partij geenszins betwist wordt.

Het aan de verwerende partij voorgelegde dossier bevat enkel de beschrijvende nota van de tussenkomende partij waarin omtrent de watertoets het volgende werd gesteld: *“gezien er geen bijkomende verharding is en de zandzakjes water absorberend zijn – het hemelwater kan ernaast afstromen en infiltreren – worden geen wijzigingen in het afstromingspatroon van het hemelwater of van de infiltratie naar het grondwater verwacht. Er worden geen schadelijke effecten verwacht van het werken op de watergebonden natuurwaarden, gezien er geen wijzigingen in het overstromingsregime worden verwacht”.*

Los van de bedenking dat dit standpunt inzake de watertoets louter van de tussenkomende partij uitgaat en niet ondersteund wordt door een advies van een waterinstantie, bevat deze paragraaf een tegenstrijdigheid in de doelstelling van de aanvraag aangezien er vermeld wordt dat er wijzigingen in het overstromingsregime worden verwacht. Eerder in de aanvraag wordt juist gesteld dat de (tijdelijke) aanleg van de zandzakjes moet dienen om de achterliggende woonwijken te beschermen tegen nieuwe overstromingen, wat dan toch wijst op een gewenste wijziging van het overstromingsregime.

4.3

In het onderdeel betreffende de goede ruimtelijke ordening oordeelt de verwerende partij nog, verwijzend naar het advies van het Agentschap Natuur en Bos, dat de aanvraag niet zorgt voor een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de omgeving. Volgens de verwerende partij heeft de aanvraag een beperkte ruimtelijke impact en kan gebruik worden gemaakt van de *“hierboven beschreven afwijkingsmogelijkheden.”* De verwerende partij overweegt als volgt:

“ ...

Het ophogen van een dijk met zandzakjes is een constructie die bestaat uit minder duurzame en esthetische materialen, die enkel tijdelijk kan toegestaan worden.

Het verhogen van de dijk is in strijd met het natuurrichtplan 'De Dendervallei tussen de gewestgrens en Ninove, evenals het Raspailleboscomplex en Geitebos' (zie bijlage). Dit plan werd trouwens ondertekend door de aanvrager.

De visie over deze zone en het achterliggende parkgebied is er 'nat bos' (zone 1.2). In het streefbeeld staat vermeld dat de verbinding tussen de komgrond en de Dender wordt voorzien door bijkomende doorsteken door de dijk te maken, op voorwaarde dat de beveiliging tegen overstroming voor de woningen kan gegarandeerd worden. Rivier en vallei staan dan in rechtstreekse verbinding. De waterpeilbeheersing in de komgrond is afgestemd op de natuurdoelen.’

Niettegenstaande dit natuurrichtplan en in afwachting van een definitieve oplossing kan deze aanvraag verantwoord worden als een dwingende redenen van groot maatschappelijk belang, zoals aangegeven in artikel 1, 6° van het uitvoeringsbesluit Watertoets dd. 20/07/2006.

...”

In de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening besluit de verwerende partij dat de aanvraag kan worden toegestaan om dwingende redenen van groot maatschappelijk belang, zoals verwoord in artikel 1, 6° van het Watertoetsbesluit. Artikel 8, §1, tweede lid DIWB voorziet inderdaad in de uitzonderingsmogelijkheid dat *“wanneer een vergunningsplichtige activiteit, een plan of programma, afzonderlijk of in combinatie met een of meerdere bestaande vergunde activiteiten, plannen of programma's, een schadelijk effect veroorzaakt op de kwantitatieve toestand van het grondwater dat niet door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma kan worden voorkomen, kan die vergunning slechts worden gegeven of kan dat plan of programma slechts worden goedgekeurd omwille van dwingende redenen van groot maatschappelijk belang. In dat geval legt de overheid gepaste voorwaarden op om het schadelijke effect zoveel mogelijk te beperken, of indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren.”* Artikel 1, 6° Watertoetsbesluit definieert dwingende redenen van groot maatschappelijk belang als volgt:

“ ...

dwingende redenen van groot maatschappelijk belang : redenen die aantonen dat projecten of planingrepen aantoonbaar onontbeerlijk zijn in het kader van onder meer één of meer van de hierna vermelde maatregelen, beleidsopties of activiteiten:

- a) maatregelen of beleidsopties die gericht zijn op de bescherming van voor het leven van de burger fundamentele waarden zoals gezondheid, veiligheid en milieu;*
- b) fundamentele beleidsmaatregelen voor de staat en de samenleving;*
- c) de uitvoering van economische of maatschappelijke activiteiten waardoor specifieke openbare dienstverplichtingen worden nagekomen;*

...”

Uit artikel 8, §1, tweede lid DIWB en artikel 1, 6° Watertoetsbesluit moet afgeleid worden dat er slechts, niettegenstaande vastgestelde schadelijke effecten, vergunning kan verleend worden voor redenen van groot maatschappelijk belang op voorwaarde dat er een formele motivering wordt gegeven voor deze uitzonderingsmaatregel.

In de bestreden beslissing noch in het aanvraagdossier ontbreekt iedere motivering over de gemaakte uitzonderingsmaatregel. Het belang voor de *“bescherming van voor het leven van de burger fundamentele waarden zoals gezondheid, veiligheid en milieu”* wordt niet aangetoond ‘onontbeerlijk’ te zijn voor de aanvraag enerzijds en wordt niet afgewogen tegen de eventuele schadelijke effecten die met de aanvraag kunnen gepaard gaan. De toepassing van de uitzonderingsmaatregel uit artikel 1,6° van het Watertoetsbesluit maakt niet alleen een onderzoek naar het ingeroepen maatschappelijk belang noodzakelijk, maar tevens en in het bijzonder ook naar de schadelijke effecten die de aanvraag kunnen veroorzaken.

In de bestreden beslissing ontbreekt het onderzoek naar beide facetten en ook het administratief dossier geeft daarover geen duidelijkheid. Dat de zandzakjes waterabsorberend zijn en dat er geen wijzigingen in het afstromingspatroon van het hemelwater of van de infiltratie naar het grondwater worden verwacht, is enerzijds slechts een niet onderbouwd standpunt van de tussenkomende partij en neigt anderzijds meer naar een stijlformule. Er werd immers geen onderzoek gevoerd naar de natuurwaarden van het Habitatrichtlijngebied en het Vengebied, minstens blijkt dit niet uit het voorliggend dossier en allerminst uit de bestreden beslissing.

Bovendien, in zoverre de verwerende partij gebruik maakt van deze uitzonderingsmogelijkheid, erkent zij minstens op impliciete wijze dat er sprake is van een schadelijk effect. Hoewel het woord schadelijk effect in de waterparagraaf niet valt, lijkt de verwerende partij evenwel er van uit te gaan dat er geen schadelijk effect zal optreden en wordt dit ook zo aangegeven door de tussenkomende partij. Het lijkt er dan ook op dat de bestreden beslissing aangetast is door een interne tegenstrijdigheid wanneer de verwerende partij in het onderdeel betreffende de goede ruimtelijke ordening toepassing maakt van de vermelde uitzonderingsmogelijkheid, die wel degelijk uitgaat van een schadelijk effect op de kwantitatieve toestand van het grondwater.

5.

Noch de bestreden beslissing noch het aanvraagdossier bevatten voldoende nuttige gegevens over de mogelijke schadelijke effecten voor het watersysteem en voor de natuurwaarden van de aldaar aanwezige Habitatrichtlijngebied en Vengebied. Door het ontbreken van een gedegen onderzoek naar mogelijke schadelijke effecten kan de verwerende partij evenmin gebruik maken van de uitzonderingsmaatregel voorzien in artikel 1,6° van het Watertoetsbesluit omdat slechts een afweging van belangen kan gedaan worden indien beide belangen voldoende gekend en beschreven zijn. De bestreden beslissing is dan ook op een onzorgvuldige wijze genomen en aangetast door een gebrekkige formele en materiële motivering.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Overige middelen

Het tweede, derde, vierde en vijfde middel worden niet onderzocht aangezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv WATERWEGEN EN ZEEKANAAL is ontvankelijk.
2. Het beroep tegen de adviezen van het Agentschap voor Natuur en Bos van 7 augustus 2013 en het college van burgemeester en schepenen van Geraardsbergen van 9 september 2013 is onontvankelijk.
3. Het beroep tegen de beslissing van de verwerende partij van 22 oktober 2013 is ontvankelijk en gegrond.
4. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 22 oktober 2013, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het ophogen van een bestaande dijk met 15 cm door middel van zandzakjes voor een periode van 5 jaar op de percelen gelegen te 9500 Geraardsbergen (Overboelare) Majoor Van Lierdelaan ZN en met als kadastrale omschrijving afdeling 4, sectie B.
5. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij en dit binnen een vervaltermijn van vier maanden te rekenen vanaf de betekening van dit arrest.
6. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.
7. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 5 april 2016, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tweede kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS   voorzitter van de tweede kamer,
met bijstand van

Hildegard PETTENS,   toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Hildegard PETTENS

Hilde LIEVENS